Gezonde groei

Collegeprogramma Dijk en Waard
2022-2026

Inleiding

Dijk en Waard is een jonge gemeente met een rijk verleden. Een gemeente met doeners en makers. Zonder opscheppen en overdrijven. Waar we samen doen wat nodig is. In ons collegeprogramma vertellen we wat we de komende jaren samen willen doen en bereiken. Waar we in Dijk een Waard een sprong vooruit maken. En op welke manier we dat willen doen.

Zo doen wij dat in Dijk en Waard

- Als het kan, doen we het samen. Met inwoners, ondernemers, organisaties, de gemeenteraad en andere overheden. We hebben daarbij oog voor de verschillende dorpen en wijken en wat hen kenmerkt en wat er nodig is.
- We doen dat op een manier die door de ander wordt gewaardeerd. Mensgericht, voor iedereen en van nu.
- We staan open voor iedereen
- We geven niet meer geld uit dan we hebben.

(zie ook programma 0 Bestuur en ondersteuning)

Gezonde groei

Dijk en Waard, daar kom en ben je graag. Of dat nu is om te wonen, te werken of voor een boodschap. Alle dorpen en wijken nodigen uit om er te zijn. Met een goede balans tussen rust en reuring. Een levendige gemeente waarin we iedereen zoveel mogelijk vrij laten. Het college stimuleert initiatieven waar inwoners plezier hebben en we Dijk en Waard van zijn beste kant laten zien. En als gemeente staan we er ook wanneer inwoners en ondernemers zich niet veilig voelen. We grijpen in als dat nodig is, maar kijken vooral hoe we onveilige situaties en overlast kunnen voorkomen.

In Dijk en Waard vind je het huis van jouw wensen. Met in de dorpen en wijken alles wat je nodig hebt om te werken, te leren, te ondernemen en te ontspannen. Een schone en groene omgeving die je uitnodigt om er op uit te gaan. Zelf en samen.

We gaan voor een gezonde groei. Dijk en Waard is een groeiende gemeente en dat groeien willen we op een gezonde manier doen.

Gezonde groei is kijken naar het geheel. Naast 10.000 nieuwe woningen, hebben we oog voor de kwaliteit van wonen. In een leefbare, schone, groene en waterrijke omgeving. Met de bouw van 10.000 woningen komen er 16.000 inwoners bij in onze gemeente, waarvoor voorzieningen in de buurt nodig zijn. Daarbij blijven mensen langer thuis wonen, waarbij we zorgen voor voorzieningen dichtbij.

Gezonde groei is bouwen op wat er al is. De ruim 87.000 inwoners die al samenleven in onze dorpen en wijken. Ons sterke mbo-onderwijs in bouw- en techniekopleidingen. Het groot aantal midden- en kleinbedrijven. Het bruisende verenigingsleven.

Gezonde groei is slim samenwerken zodat we de ruimte en financiële mogelijkheden die we hebben goed gebruiken. En soepel blijven om in verwachte en onverwachte situaties onze inwoners de ondersteuning te kunnen geven die dan nodig is. Daarbij is het ook van belang dat de organisatie flexibeler wordt om op nieuwe trends en ontwikkelingen in te kunnen spelen. Crisissituaties, zoals de coronapandemie en de Russische invasie in Oekraïne en complexe ontwikkelingen, zoals klimaatverandering, de energietransitie en de digitalisering van de samenleving, volgen elkaar namelijk steeds sneller op.

Leeswijzer en begrippen

Ons coalitieakkoord ‘Meedoen in Dijk en Waard: Iedereen doet ertoe’ (2022-2026) is de basis voor dit collegeprogramma, dat bestaat uit dezelfde programma’s als onze begroting kent. We hebben het coalitieakkoord ontleed en de onderwerpen ondergebracht in een van de programma’s. Per programma hebben we de maatschappelijke effecten en doelstellingen beschreven.

Het collegeprogramma vormt de basis voor de kadernota (richtinggevend beleidsdocument) voor het volgende jaar en voor de vertaling daarvan in de begroting van het betreffende jaar. Het collegeprogramma is geen statisch document waar we niets meer aan zullen wijzigen. Er zullen omstandigheden komen die we nu nog niet kunnen voorzien en onze financiële positie zal ons dwingen keuzes te maken. Daarom willen we dit collegeprogramma elk jaar herijken.

Met het beschrijven van de gewenste effecten en doelen per programma creëren we een basis om resultaatgericht te kunnen sturen en krijgen we een kadernota die voeding geeft aan discussies in de raad waar prioriteiten gelegd moeten worden. Immers, de kadernota geeft invulling aan de vraag waar het college voor aan de lat wil staan. De begroting is het document waarin middelen worden toegekend om die ambities waar te kunnen maken.

Door gewenste effecten en doelen in het collegeprogramma en in de kadernota te beschrijven, vormen ze de opdracht aan de organisatie om in de begroting uit te werken welke acties en resultaten in enig jaar nodig zijn om die gewenste effecten en doelen te bereiken en te becijferen welke middelen daarvoor nodig dan wel beschikbaar zijn. Met de meetlatten meet het college in de komende jaren of en in welke mate de acties bijdragen aan de doelstellingen en het gewenste effect en of daar bijsturing nodig is (bijvoorbeeld door andere acties of resultaten te formuleren). Veel ambities bouwen voort op eerder ingezette acties. Op de benoemde onderwerpen maken we in de komende jaren meetbaar welk effect ons handelen heeft.

Het college staat voor (maatschappelijk effect)	Ambitie van het college over een toekomstige ideale situatie.
Doelstellingen	Elementen die onderdeel zijn van en dienen bij te dragen aan die toekomstige, ideale status quo, met een horizon van 4 jaar.
Meetlatten	Onderwerpen of elementen waaraan het college wil toetsen of het gevoerde beleid succesvol is en bijdraagt aan doelstellingen en maatschappelijk effecten.
Het college zet in op	Onderwerpen en taakvelden die het college specifiek van belang vindt.

Op 1 januari 2022 fuseerden de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Onze uitdaging is om van twee gemeenten één te maken. Vanuit de wet Arhi (Wet algemene regels herindeling) is de gemeente verplicht de harmonisatie van verordeningen, regelingen en beleid op 1 januari 2024 afgerond te hebben. In dit collegeprogramma staan een aantal beleidsstukken, verordeningen en regelingen die geharmoniseerd moeten worden. Het overzicht daarvan is niet uitputtend.

Programma 0 - Bestuur en ondersteuning

We hebben als college en gemeenteraad het vertrouwen gekregen van onze kiezers om met Dijk en Waard een sprong vooruit te maken. We beseffen dat we komende jaren financieel voor uitdagingen komen te staan en dat we een lerende gemeente zijn. Dat kan invloed hebben op wanneer we iets bereiken. We geven niet meer geld uit dan we hebben. Als het kan, doen we het samen. En altijd op een manier die ook door de ander wordt gewaardeerd. We willen graag weten hoe inwoners onze dienstverlening waarderen. Het meten en inzichtelijk krijgen van de tevredenheid en waardering komt bij meerdere onderwerpen terug.

Als bestuur willen we betrokken zijn bij onze samenleving en weten wat er speelt. De voortdurend veranderende wereld zorgt ervoor dat we snel moeten kunnen inspelen op nieuwe, soms ingewikkelde situaties. De samenleving vraagt daarbij steeds meer zeggenschap over de eigen leefomgeving. En verwacht dat politiek, bestuur en organisatie daarop aansluiten. Wij willen daar invulling aan geven. We zijn een samenwerkingspartner voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We zijn betrouwbaar, benaderbaar en toegankelijk en bieden een veilige haven van waaruit we gezamenlijk onze koers bepalen. Niet vanuit een starre, rechtlijnige koers, maar een die zich aanpast aan veranderende omstandigheden, waarbij we creatief en innovatief zijn. Dat betekent niet dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties altijd krijgen wat zij willen, nee kan ook een antwoord zijn. We zijn duidelijk over waarvoor inwoners wel en niet bij de gemeente terecht kunnen.

Het college staat voor (maatschappelijk effect)
Dijk en Waard is een sterke en innovatieve gemeente waar iedereen telt en wordt gezien en waar we ruimte bieden aan initiatieven. We zijn een gemeente die zich als samenwerkingspartner opstelt, met behoud van eigen identiteit. En die een belangrijke rol neemt in de ontwikkeling van onze regio. We zijn benaderbaar en toegankelijk. Onze dienstverlening past daarbij: mensgericht, voor iedereen en van nu. We streven naar een uitstekende, waardevolle dienstverlening voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Het verzamelen van data en signalen spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van onze dienstverlening.

We doen dit in een wereld die continu verandert. En daarmee ook de (technologische) mogelijkheden en verwachtingen van onze dienstverlening: sneller, vaker digitaal, en met meer inlevingsvermogen. We zetten in op dienstverlening die mee kan bewegen als de situatie daar om vraagt. Digitaal waar het kan, fysiek waar het passend is. De afgelopen jaren hebben we ervaren hoe belangrijk het is om als gemeente daartoe in staat te zijn. En, hoe oplossingen ook uit de samenleving zelf kunnen komen.

Doelstellingen en meetlatten

	Doelstellingen	*Meetlatten*
1.	In samenspraak met inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties bepalen we hoe uitwerking wordt gegeven aan de aanpak van opgaven en vraagstukken	Waardering over samenwerking met de gemeente in projecten en bij initiatieven
2.	Een zichtbare en actieve positie in en samenwerking met (regio)gemeenten, provincie, rijk en andere overheden	Vertegenwoordiging in besturen, commissies, colleges en andere (in)formele verbanden

3.	Grenzeloos besturen: samen met andere overheden zorgt Dijk en Waard er voor dat onze gemeentegrens geen belemmering vormt voor de aanpak van opgaven en vraagstukken	Concrete opgaven en vraagstukken die door twee of meer overheden worden opgepakt
4.	Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties ervaren de dienstverlening van Dijk en Waard waardevol, mensgericht en betrouwbaar	Klanttevredenheid
5.	Inwoners kunnen steeds meer en beter digitaal bij de gemeente terecht	A-status van digitale toegankelijkheid voor dienstverlening
6.	Onze dienstverlening is online waar het kan en offline waar dat passend is	Verhouding aantal bezoekers aan de balie versus het aantal digitale producten dat afgenomen wordt
7.	Het doen van meldingen en klachten is laagdrempelig en deze worden naar tevredenheid opgepakt. Als snelle beantwoording niet mogelijk is, houden we contact met de indiener over de voortgang	Na afloop van een melding of klacht meten of deze naar tevredenheid is afgehandeld
8.	Dijk en Waard is een stabiele financiële gemeente	a. Een in de begroting nog vast te stellen verhouding tussen weerstand-ratio en schuldquote b. solvabiliteitsratio c. onbenutte OZB-capaciteit
9.	Het voorzieningenniveau is passend bij de omvang van de gemeente, waarbij de gemeentelijke (woon-)lasten en regeldruk voor inwoners zo laag mogelijk zijn	De ranking van Dijk en Waard in de lijst van gemeenten in de vergelijking van gemeentelijke woonlasten

Het college zet in op

	Acties	*T.b.v. doelstelling(en)*	*Wanneer*
1.	Het inzichtelijk maken van lokale vraagstukken	1	2022 e.v.
2.	Het bieden van ruimte aan en stimuleren van initiatieven van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties	1, 3 en 4	2022 e.v.
3.	Inzicht hebben in wat er leeft en speelt per dorp, wijk en doelgroep en bepalen waar de gemeente een rol kan hebben (o.a. dorps- en wijkgericht werken)	1 en 3	2022 e.v.
4.	Het college zet in op een vruchtbaar samenspel tussen college en raad. We staan jaarlijks stil bij de verhouding tussen raad en college	1	2022 e.v.
5.	Het vergroten van de zichtbaarheid en benaderbaarheid van het bestuur en het verbeteren van de communicatie met onze inwoners.	2	2022 e.v.

6.	Verhogen kwaliteit van Basisregistratie Personen (BRP) (onder andere om woonfraude te voorkomen)	4	2022 e.v.
7.	Het beperken van de lasten en het zoveel mogelijk voorkomen van gemeentelijke lastenverhoging voor inwoners en ondernemers, anders dan inflatiecorrectie (Deregulering en vermindering van de lasten- en regeldruk)	4, 5 en 9	2022 e.v.
8.	Het realiseren van het uitvoeringsplan dienstverlening	4, 5, 6 en 7	2023 e.v.
9.	Kennis van en inzicht in de klantbeleving en het verbeteren van de dienstverlening naar aanleiding hiervan	4, 5, 6 en 7	2023 e.v.
10.	Het snel en adequaat afhandelen maar ook het voorkomen van het aantal meldingen en klachten	7	2023 e.v.
11.	Jaarlijks een sluitende begroting en een positief oordeel van de toezichthouders	8	2022 e.v.
12.	Harmoniseren van verordeningen en regelingen: a. Klachtenregeling b. Inspraakverordening c. Verordening elektronische kennisgeving d. Verordening gegevensverstrekking Basisregistratie Personen e. Instructie voor de leerplichtambtenaar		 2022 2022 2022 2023 2023

Programma 1 - Veiligheid

Dijk en Waard wordt ervaren als een fijne en veilige gemeente. Een gemeente waar onveiligheid, zoals (georganiseerde) criminaliteit en overlast, wordt aangepakt. En waar ook ruimte is om een levendige en bruisende gemeente te zijn. De gemeente werkt nauw samen met de politie, de veiligheidsregio en tal van maatschappelijke organisaties aan het veilig houden van alle kernen en wijken. Dagelijks is er contact met inwoners, ondernemers en organisaties. Door samen te werken houden we Dijk en Waard veilig, prettig en leefbaar.

Na opheffing van de maatregelen rondom de bestrijding van het coronavirus ontvangen we meer (omvangrijke) evenementaanvragen. We denken mee en benadrukken wat mogelijk is, binnen de kaders en vanuit een realistisch perspectief.

We zien dat de openbare orde en veiligheid een digitale component kent die steeds groter wordt. Dit brengt nieuwe risico's met zich mee zoals gedigitaliseerde vormen van criminaliteit, cyberaanvallen, desinformatie en datalekken, waar zowel burgers, ondernemers als de gemeentelijke organisatie mee worden geconfronteerd en zich daartegen proberen te verweren. Ook is er een toename zichtbaar van inwoners die online stevige uitingen doen die in toenemende mate als polariserend en radicaal zijn te typeren. Dit heeft directe gevolgen voor de openbare orde en het gevoel van onveiligheid.

Ook ondermijning vormt een bedreiging voor de veiligheid en integriteit. Het heeft een ontwrichtend effect op de samenleving, door de vermenging van de zogenoemde onder- en bovenwereld. Ondermijning is niet altijd even zichtbaar en kent vaak geen directe slachtoffers. Het heeft een negatief effect op veiligheidsgevoelens van inwoners en ondernemers en vraagt een gemeente die weerbaar is tegen ondermijnende criminaliteit.

Het college staat voor (maatschappelijk effect)
De samenhang van welvaart, welzijn en welbevinden draagt bij aan een gelukkige Dijk en Waarder: gelukkig in een stabiele omgeving, met toekomstperspectief, in goede (mentale) gezondheid, waar iedere inwoner zichzelf gezien en gehoord, en vrij en veilig voelt. Dijk en Waard is een in alle opzichten betrouwbare, integere en veilige gemeente.

Doelstellingen en meetlatten

	Doelstellingen	*Meetlatten*
1.	We omarmen een bruisende en levendige gemeente en beperken overlast zoveel als kan en nodig binnen dat perspectief	De 2-jaarlijkse Veiligheidsmonitor: Bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap van veelvoorkomende criminaliteit
2.	Dijk en Waard wordt ervaren als een fijne en veilige gemeente	De 2-jaarlijkse Veiligheidsmonitor: Bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap van veelvoorkomende criminaliteit
3.	We bestrijden ondermijning, fraude en misbruik	De terugkoppeling van resultaten van de aanpak van ondermijnende criminaliteit (volgens de methodiek Rijker Verantwoorden)
4.	Dijk en Waard is goed geëquipeerd als het gaat om het beperken van de nadelige	De uitkomst van de audits op het gebied van gegevensbescherming en informatiebeveiliging

	effecten als gevolg van cyberaanvallen en datalekken	

Het college zet in op

	Acties	*T.b.v. doelstelling(en)*	*Wanneer*
1.	Het verstevigen van de samenwerking tussen gemeente, jongerenwerk en politie	1 en 2	2023 e.v.
2.	Voldoende capaciteit en voor inwoners zichtbare inzet van toezicht en handhaving, waarbij mobiele surveillance het verlengstuk van het gemeentelijk toezicht is	1, 2 en 3	2022 e.v.
3.	Inspelen op de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor	1, 2 en 3	2-jaarlijks vanaf 2022
4.	Het opstellen van een Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2023-2026	1, 2 en 3	2022
5.	Het opstellen van een nieuw integraal veiligheidsplan 2023-2026	1, 2, 3 en 4	2022 e.v.
6.	Vergroten van bewustwording ten aanzien van ondermijning, fraude, dataveiligheid en gegevensbescherming bij inwoners, raad, college en ambtelijke organisatie	1, 2, 3 en 4	2023 e.v.
7.	Het aanpakken van (woon-)fraude en andere vormen van ondermijnende criminaliteit	3	2022 e.v.
8.	Inzetten op veilige bedrijventerreinen	3	2022 e.v.
9.	Opstarten prostitutie controleteam (wettelijke taak)	3	2022
10.	Selecteren en toepassen van tools in het beperken van de nadelige effecten van cyberaanvallen en datalekken en het bestrijden van de gevolgen ervan	4	2022 e.v.
11.	Harmoniseren van verordeningen en regelingen: a. Prostitutiebeleid b. Bibob-beleid (met bijzondere aandacht voor horeca- en bouwprojecten) c. Damoclesbeleid d. Coffeeshopbeleid e. Verordening binnentreden ter uitvoering noodverordening		 2022 2022 2023 2023 2023

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat

Bereikbaarheid, verkeersveiligheid en goed onderhouden wegen, van de dorpen en wijken, draagt bij aan fijn wonen en leven. En het is een belangrijke voorwaarde voor de sprong vooruit die we in Dijk en Waard willen maken. Alle vormen van verkeer en vervoer in en naar Dijk en Waard zijn belangrijk, in evenwicht (ook in relatie tot parkeerdruk) en worden gefaciliteerd. We stimuleren het gebruik van openbaar vervoer, zoals trein, buurtbus en HugoHopper. Inwoners moeten zich veilig van a naar b kunnen bewegen. De inrichting van onze wegen en paden sluit daarop aan, waardoor ook kwetsbare inwoners zelfredzaam kunnen zijn.

Het college staat voor (maatschappelijk effect)
Dijk en Waard is voor iedereen bereikbaar en alle vormen van mobiliteit zijn betaalbaar en beschikbaar. Er is een verkeersveilige situatie in alle wijken en dorpen van Dijk en Waard voor alle verkeersdeelnemers. Er is een balans tussen groen en parkeren.

Doelstellingen en meetlatten

	Doelstellingen	*Meetlatten*
1.	Er is een goede aansluiting van Dijk en Waard op het (boven)regionale netwerk van weginfrastructuur en spoor	a. In 2026 is de spoortunnel Zuidtangent gerealiseerd b. Cijfers over de druk en doorstroming op wegen
2.	Prioriteit geven aan actieve en gezonde mobiliteit, zoals fietsen, wandelen en elektrisch vervoer voor een verkeersveilige, toegankelijke en gezonde woon- en leefomgeving	Het aantal extra aangelegde meters fietspad en wandelpad
3.	De hoofdstructuur van wegen en bovenwijkse voorzieningen bewegen mee met de veranderingen in onze gemeente	Cijfers over de druk en doorstroming op wegen
4.	Voor alle dorpen en wijken in Dijk en Waard is er een passende parkeeroplossing	Het aantal geregistreerde klachten of meldingen over parkeren
5.	De inwoners van de wijken en dorpen van Dijk en Waard ervaren de verkeerssituatie in hun woonomgeving als verkeersveilig	De 2-jaarlijkse Veiligheidsmonitor of klanttevredenheidsonderzoek
6.	Verbeteren verkeersveiligheid (landelijke doelstelling: 0 verkeersdoden in 2050)	a. Het aantal geregistreerde verkeersongelukken b. het aantal gemelde onveilige situaties c. het aantal opgeloste verkeershotspots

Het college zet in op

	Acties	*T.b.v. doelstelling(en)*	*Wanneer*
1.	Ontwikkelen van een modern OV-knooppunt station Dijk en Waard in samenwerking met ProRail	1	2022 e.v.
2.	Het uitbreiden van het netwerk lokaal vervoer, zoals de buurtbus en de HugoHopper.		
3.	Aanleg spoortunnel Zuidtangent	1 en 3	2023 e.v.
4.	Opstellen en implementeren van het programma N242 in samenwerking met de	1 en 3	2022 e.v.

	provincie, waarin de verkeercirculatie van alle manieren van vervoer onder leiding van de provincie integraal worden aangevlogen en waarvan de N242 een onderdeel is		
5.	Uitvoering van het omgevingsprogramma Mobiliteit	1, 2 en 3	2022 e.v.
6.	De komst van regionale doorfietsroutes	2	2022 e.v.
7.	Het ontwikkelen en vaststellen van parkeerbeleid met passende parkeernormen	4	2022 en 2023
8.	Een toekomstbestendige en financieel haalbare parkeeroplossing voor het Stationsgebied en het Stadshart	4	2023 e.v.
9.	Kennis van en inzicht in verkeersonveilige situaties en waar mogelijk knelpunten op te lossen	5 en 6	2022 e.v.
10.	Harmoniseren van verordeningen en regelingen: a. Parkeerverordening		2023

Programma 3 - Economie

Doeners en makers. Zonder opscheppen en overdrijven. We laten het niet altijd zien, maar Dijk en Waard heeft een sterke economische positie in de regio met ruim 33.000 banen. Onze bedrijven betekenen meer voor ons dan werkgelegenheid en een inkomen voor hun personeel. Ze bouwen letterlijk en figuurlijk mee aan Dijk en Waard. Bij de bouw van nieuwe woningen. Bij de sponsoring van een vereniging. Bij het toeristisch op de kaart zetten van onze jonge gemeente. We willen ondernemen in Dijk en Waard zo gemakkelijk mogelijk maken. En in het bijzonder het midden- en kleinbedrijf uitnodigen om in onze gemeente te blijven of er zich te vestigen.

Met citymarketing promoten we de gemeente op een strategische wijze en zetten we onze gemeente duidelijk op de kaart. Daarmee hopen we niet alleen toeristen naar onze gemeente te krijgen, maar ook bedrijven, winkeliers, horeca en nieuwe inwoners. Dat geeft economische impulsen maar het deelt ook het beeld dat Dijk en Waard een fantastische gemeente is om in te wonen, te werken en te recreëren.

Het college staat voor (maatschappelijk effect)
In Dijk en Waard geven we elkaar en onszelf ruimte om nieuwe kansen te pakken, onder meer door onze innovatieve ondernemers. We geven ruimte aan nieuwe initiatieven, ontwikkelingen en innovaties die bijdragen aan een goede toekomst voor de inwoners en ondernemers van Dijk en Waard van morgen. Dijk en Waard heeft een sterke economische positie en is aantrekkelijke gemeente voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Doelstellingen en meetlatten

	Doelstellingen	*Meetlatten*
1.	Dijk en Waard heeft een aantrekkelijk vestigings- en ondernemersklimaat	a. Het aantal nieuw gevestigde bedrijven b. Het aantal bedrijfsbeëindigingen
2.	Dijk en Waard is de MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland	a. De positie op de ranglijst van MKB-vriendelijkste gemeente b. De scores op de verschillende onderdelen waarop gemeten wordt bij de verkiezing MKB-vriendelijkste gemeente
3.	In Dijk en Waard zijn onderwijs, arbeidsmarkt en gemeente optimaal op elkaar aangesloten	De mate van uitstroom van (kwetsbare) jongeren naar werk of vervolgopleiding
4.	Dijk en Waard staat bekend als een aantrekkelijke gemeente	De mate van naamsbekendheid en waardering van onze gemeente
5.	Dijk en Waard biedt veel mogelijkheden om te recreëren op het gebied van natuur, water en groen	Het aantal bezoekers en waardering van de recreatiegebieden Geestmerambacht, Park van Luna en Groene Loper
6.	De infrastructuur is toereikend om in Dijk en Waard te recreëren (fiets- en wandelpaden)	De waardering van de recreatieve fiets- en wandelpaden
7.	Onze winkelcentra zijn veilig, toegankelijk, plezierig en aantrekkelijk voor winkelend publiek	a. Koopstromenonderzoek (4 jaarlijks, eerstvolgende in 2025) b. Provinciale monitor detailhandel (o.a. cijfers over leegstand)

Het college zet in op

	Acties	*T.b.v. doelstelling(en)*	*Wanneer*
1.	Het onderzoeken, faciliteren en stimuleren van een ondernemersfonds	1	2023
2.	Het uitbreiden van bedrijventerreinen	1	2022 e.v.
3.	Regionale en bovenregionale samenwerking ten behoeve van economische ontwikkelingen, recreatie en toerisme en het stimuleren van innovatie en verduurzaming	1	2022 e.v.
4.	Onderzoek naar mogelijkheden voor het stimuleren van efficiënt energiegebruik door bedrijven	1 en 2	2023 e.v.
5.	Een goede samenwerking tussen gemeente, onderwijs en ondernemers	3	2022 e.v.
6.	Het opstellen en uitvoeren van een citymarketingplan om onze gemeente nog beter te kunnen promoten	4	2022 e.v.
7.	Het voor het voetlicht brengen en nog beter benutten van de historische identiteit van dorpen en wijken	4	2022 e.v.
8.	Het onder de aandacht brengen van onze nieuwe gemeente als toeristische trekpleister	4	2022 e.v.
9.	Het stimuleren van (nieuwe) mogelijkheden om te recreëren	5 en 6	2022 e.v.
10.	Het creëren van toekomstbestendige winkelgebieden	7	2022 e.v.
11.	Harmoniseren van verordeningen en regelingen: a. Grondbeleid b. Horecabeleid c. Erfgoedverordening d. Beleidsnota internetwinkels		 2023 2022 2023 2022

Programma 4 - Onderwijs

Nieuwe kennis, vaardigheden en ervaringen. Ons onderwijs daagt uit om het beste uit jezelf te halen. Onderwijs waar je kunt ontdekken wie je bent en wat je gelukkig maakt. In Dijk en Waard krijgen alle inwoners gelijke kansen om zich te ontwikkelen naar eigen kunnen en talenten te ontplooien, ongeacht hun achtergrond of beperking. Het onderwijs sluit aan op de wensen en mogelijkheden van alle inwoners, jong en oud. In Dijk en Waard krijgen inwoners de kans om een sterke positie op de arbeidsmarkt te verwerven en om mee te doen in de maatschappij.
Ook zorgen we met onze partners in de regio voor goede ondersteuning in en om het onderwijs, om problemen bij jeugdigen zo vroeg mogelijk te voorkomen. Daarnaast zijn de schoolgebouwen in Dijk en Waard hoogwaardig en toekomstbestendig.

We zijn trots op het brede onderwijspalet in onze eigen gemeente, met voor iedereen de juiste plek en aandacht voor talentontwikkeling. Integrale kindcentra, het Expertisecentrum, verschillende scholen in het voortgezet onderwijs, breed MBO-aanbod: je kan in Dijk en Waard een passende opleiding volgen. De MBO-sectoren techniek en gebouwde omgeving, zakelijke dienstverlening en veiligheid, voedsel, groen en gastvrijheid sluiten aan op de vraag van ons bedrijfsleven. Hierin zien we onze doenersmentaliteit terug.

Ons onderwijsaanbod groeit mee met onze ambitie om 10.000 woningen te bouwen.

Het college staat voor (maatschappelijk effect)
In Dijk en Waard word je uitgedaagd om het beste uit jezelf te halen en mag je jezelf zijn, jezelf uiten en jezelf ontwikkelen. Daarbij hebben we oog voor elkaar en voelen we ons verbonden met wat ons bindt, samen zijn we een eenheid in verscheidenheid. Ons onderwijs biedt gelijke kansen en (talent)ontwikkeling voor iedere inwoner waarbij de stap naar de arbeidsmarkt gemakkelijk te maken is. Het onderwijs in onze gemeente zorgt voor goed opgeleid personeel voor ons bedrijfsleven. In het MBO worden leerlingen voorbereid op het uitoefenen van beroepen waar veel vraag naar is op de arbeidsmarkt.

Doelstellingen en meetlatten

	Doelstellingen	*Meetlatten*
1.	Alle inwoners krijgen de kans om een startkwalificatie te behalen	Het aantal voortijdige schoolverlaters (waarstaatjegemeente.nl)
2.	Laaggeletterdheid en digibetisme hebben in Dijk en Waard een beperkte omvang	Het aantal laaggeletterden (via geletterdheidinzicht.nl)
3.	Hoogwaardige en toekomstbestendige onderwijsgebouwen	Aantal schoolgebouwen dat is aangepast, gerenoveerd of nieuwgebouwd op basis van het Integraal Huisvestingsplan
4.	Het behouden en promoten van de sterke (regionale) positie van het MBO-onderwijs in onze gemeente	a. Het aantal leerlingen in MBO-opleidingen in onze gemeente; b. Rechtstreekse uitstroom naar werk (cijfers van MBO-instellingen)

Het college zet in op

	Acties	*T.b.v. doelstelling(en)*	*Wanneer*
1.	Het verstevigen van de samenwerking tussen hulp/ondersteuning en onderwijs en kinderopvang	1	2022 e.v.
2.	Het bieden van gelijke kansen op een goede start in het basisonderwijs met inzet op voor- en vroegschoolse educatie	1	2023 e.v.
3.	Het ontwikkelen van integrale kindcentra	1 en 3	2022 e.v.
4.	Herschikking van onderwijsgebouwen	1 en 3	2022 e.v.
5.	Voortzetting van de succesvolle samenwerking tussen gemeente, onderwijs, regionale samenwerkingsverbanden en ondernemers	1 en 4	2022 e.v.
6.	Uitbreiding van activiteiten om laaggeletterdheid te voorkomen	2	2023 e.v.
7.	Ondersteuning van activiteiten om digibetisme tegen te gaan	2	2023 e.v.
8.	Energiebesparende maatregelen, duurzaamheidseisen en een gezond klimaat in schoolgebouwen	3	2022 e.v.
9.	Het ontwikkelen van een integraal huisvestingsprogramma onderwijs met meerjareninvesteringsprogramma	3	2022 en 2023
10.	Het mogelijk maken van huiswerkbegeleiding voor kinderen die het nodig hebben, als onderdeel van het minimabeleid (zie ook programma Sociaal domein)	1	2023
11.	Harmoniseren van verordeningen en regelingen:		
	a. Verordening leerlingenvervoer		2022
	b. Brede scholen/ integrale kindcentra (IKC's) (onderdeel van harmonisatie subsidiebeleid sociaal domein)		2023
	c. Onderwijskansenbeleid		2023

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte

Dijk en Waard nodigt uit om naar buiten te gaan. We zijn trots op onze bijzondere landschappen in combinatie met historische elementen en moderne ontwikkelingen. We kunnen niet zonder het verenigingsleven en de voorzieningen waar inwoners elkaar ontmoeten en waar wordt samengewerkt. Als we met woningen en aantallen inwoners een sprong vooruit maken, dan groeien het groen, de openbare ruimte en voorzieningen daarin mee. Het college zorgt voor onze schone en groene en waterrijke omgeving met moderne, passende en goed onderhouden voorzieningen zodat iedereen in Dijk en Waard kan bewegen, ontspannen en zich sportief en cultureel kan ontwikkelen. Sport, kunst & cultuur en recreatie dragen bij aan ontwikkeling, bevorderen de gezondheid, zorgen voor zingeving en versterken de sociale samenhang. Sport, kunst & cultuur en recreatie leveren daarmee preventief een duidelijke bijdrage aan thema's als gezondheid, welzijn, welbevinden, zelfredzaamheid, participatie, integratie, sociale cohesie en leefbaarheid. Daarmee heeft het direct verband met programma 6 Sociaal domein.

Het college staat voor (maatschappelijk effect)
In Dijk en Waard voelt men zich verbonden, heeft men plezier en hebben inwoners alle mogelijkheden om te bewegen en te sporten ten behoeve van een gezonde leefstijl en om verschillende vormen van kunst en cultuur uit te kunnen oefenen. Dijk en Waarders kunnen geluk ervaren in een veilige, groene en gezonde leefomgeving met voorzieningen die hieraan bijdragen. De sociale basis vinden we terug in alle kernen en wijken van Dijk en Waard, waar inwoners elkaar ontmoeten, samenwerken en in verbinding staan met elkaar.

Thema: sport

Doelstellingen en meetlatten

	Doelstellingen	*Meetlatten*
1.	Sporten is voor iedereen in Dijk en Waard financieel en fysiek mogelijk	a. Het aantal niet-sporters (via monitor waarstaatjegemeente.nl) b. Het aantal sporters in verenigingsverband (via monitor waarstaatjegemeente.nl) c. Het aantal toekenningen Jeugdfonds sport en cultuur en Meedoenpas (zie programma 6 sociaal domein) d. Het aantal aanvragen bij Sport-Z, uitvoerder van het samenwerkingsverband aangepast sporten in de regio Alkmaar. e. Het aantal verenigingen dat sport voor mensen met een beperking en ouderen aanbiedt.
2.	In Dijk en Waard zijn alle verenigingen, sportterreinen en sportaccommodaties goed onderhouden en voor iedereen (veilig) toegankelijk	Mate van waardering bij sportverenigingen over het onderhoud en toegankelijkheid van sportterreinen en sportaccommodaties
3.	Dijk en Waard is ondersteunend aan ambities van talentvolle topsporters	Het aantal keren en soorten van verleende ondersteuning aan talentvolle topsporters

Het college zet in op

	Acties	*T.b.v. doelstelling(en)*	*Wanneer*
1.	Het stimuleren van bewegen, onder andere door het aanbieden van financiële ondersteunende maatregelen	1	2022 e.v.
2.	Implementatie van het geharmoniseerde subsidiebeleid sociaal domein	1	2023
3.	Het goed onderhouden van sportaccommodaties en sportterreinen	2	2022 e.v.
4.	Samen met sportverenigingen en andere stakeholders uit het sociaal domein de mogelijkheden van open sportparken verder verkennen	2	2022 e.v.
5.	De harmonisatie en implementatie van de uitvoering van het sportbeheer in Dijk en Waard	2	2023
6.	Het verkrijgen van kennis en inzicht in de verschillen ten aanzien van onder andere de onderhoudsstaat van sportaccommodaties en sportterreinen en de benodigde aanpak om hierin een gelijkwaardig niveau te kunnen realiseren	2	2023
7.	Het opstellen van een visie op sport, gezamenlijk met de sector	1, 2 en 3	2023
8.	Het creëren van mogelijkheden om topsporttalenten te ondersteunen	3	2022 e.v.
9.	Harmoniseren van verordeningen en regelingen: a. Subsidiebeleid sociaal domein b. Subsidieregeling sport (onderdeel van harmonisatie subsidiebeleid sociaal domein) b. Beheer en exploitatie sportaccommodaties		 2023 2023 2024

Thema: kunst en cultuur

Doelstellingen en meetlatten

	Doelstelling	*Meetlatten*
1.	In Dijk en Waard vervullen kunst en cultuur een belangrijke en verbindende factor	a. Bezoekersaantallen van culturele instellingen en activiteiten b. Gebruik Jeugdfonds en Meedoenpas (zie programma 6 Sociaal domein) c. Het aantal bezoekers/leden van de bibliotheek
2.	In Dijk en Waard is een stimulerend klimaat voor talenten in kunst- en cultuursector	Het aantal deelnemers aan cursussen en verenigingen op het gebied van kunst en cultuur
3.	Dijk en Waard stimuleert de kwaliteit en artisticiteit, samenwerking van en binnen	a. Waardering die inwoners geven aan de kwaliteit en het onderscheidend zijn in

	de kunst- en cultuursector en onderscheidt zich in de regio	de regio b. Het beeld van de cultuurverbinder/ jongeren alliantie over de mate van samenwerking, trends en kansen hierin c. De mate waarin aanvragers van subsidie samenwerken met anderen d. Het aantal specifieke subsidieaanvragen voor de kunst- en cultuursector gericht op de doelstellingen kwaliteit, artisticiteit en samenwerking

Het college zet in op

	Acties	*T.b.v. doelstelling(en)*	*Wanneer*
1.	Harmonisatie en implementatie van het subsidiebeleid	1	2023 e.v.
2.	Harmonisatie, behoud en stimulering van de bibliotheek(functie)	1	2023 e.v.
3.	Toegankelijkheid van cultureel aanbod voor elke inwoner. Met extra aandacht voor jongeren via kunst- en cultuureducatie	1 en 2	2022 e.v.
4.	Het opstellen van een visie op cultuur, gezamenlijk met de sector	1, 2 en 3	2023
5.	Versterken van de lokale omroep, o.a. via regionale samenwerking	1, 2 en 3	2022 e.v.
6.	Het stimuleren van cultureel ondernemerschap bij instellingen	3	2022 e.v.
7.	Harmoniseren van verordeningen en regelingen op het gebied van: evenementen		2023

Thema: recreatie

Doelstelling en meetlatten

	Doelstelling	*Meetlatten*
1.	Dijk en Waard biedt veel mogelijkheden om te recreëren en de infrastructuur is daartoe toereikend	a. Het aantal bezoekers en waardering recreatiegebieden b. Het aantal bezoekers en waardering voor musea en andere recreatieve voorzieningen c. De (groei en) staat van onderhoud van fiets- en wandelpaden d. De beleving van fietsers (waarstaatjegemeente.nl)

Het college zet in op

	Acties	*T.b.v. doelstelling(en)*	*Wanneer*
1.	Het vinden en bewaren van een evenwicht tussen lusten en lasten van recreëren en natuur	1	2022 e.v.

2.	Het stimuleren van (nieuwe) mogelijkheden om te recreëren	1	2022 e.v.
3.	Besluiten over en uitvoering geven aan de toekomstvisie Museum Broekerveiling	1	2022 e.v.
4.	Uitvoering geven aan de visie Geestmerambacht 2030	1	2022 e.v.
5.	Opstellen en uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Kanaalpark (Grenzeloos Dijk en Waard)	1	2022 e.v.
6.	Het uitvoeren van het project Langedijk ontwikkelt met water		
7.	Harmoniseren van verordeningen en regelingen: a. Waterrecreatiebeleid		2023

Thema: leefbare, schone, groene en waterrijke omgeving

Doelstelling en meetlatten

	Doelstellingen	*Meetlatten*
1.	De inrichting en het beheer van de openbare ruimte dragen bij aan het woongenot van onze inwoners	a. Het aantal ingerichte plekken in de openbare ruimte voor sport en spel b. Klantbelevingsonderzoek over beleving openbare ruimte
2.	Meldingen en klachten over de openbare ruimte worden naar tevredenheid opgepakt. Als snelle beantwoording niet mogelijk is, houden we contact met de indiener over de voortgang	a. Het aantal klachten naar aanleiding van een melding openbare ruimte b. Na afloop van een melding of klacht meten of deze naar tevredenheid is afgehandeld
3.	Het vergroten van de biodiversiteit	a. Het aantal waarnemingen en het aantal waargenomen soorten van de Nederlandse rode lijst (via de Nationale Databank Flora en Fauna) b. Het aantal m2 ecologisch beheerd groen (bosplantsoen en bloemrijk grasland) c. Het aantal soorten bomen en de verdeling daarvan over de gemeente
4.	Het onderhoudsniveau openbare ruimte is van goede kwaliteit en wordt op het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau uitgevoerd	De objectieve beleidsschouw van de openbare ruimte

Het college zet in op

	Acties	*T.b.v. doelstelling(en)*	*Wanneer*
1.	Het ruimte bieden aan ontmoetingsplekken en bewegen in de openbare ruimte en het stimuleren van initiatieven daartoe	1	2023 e.v.
2.	Het bevorderen van (het gebruik van) schooltuinen	1	2023 e.v.

3.	Het bevorderen van de ontdekking van de natuur(gebieden) door kinderen	1	2023 e.v.
4.	Het herstellen van boomstructuren waar deze beschadigd of verdwenen zijn of waar boomziektes het voortbestaan bedreigen	1 en 3	2022 e.v.
5.	Het onttegelen van de openbare ruimte en het stimuleren van het onttegelen van particuliere ruimten	1 en 3	2022 e.v.
6.	Het snel en adequaat afhandelen maar ook het voorkomen van het aantal meldingen en klachten	2	2023 e.v.
7.	Het verbeteren van de biodiversiteit via omvorming van de openbare ruimte (bijvoorbeeld grasland naar bloemrijk grasland) en aanpassing van onderhoudsplannen	3	2023 e.v.
8.	Evalueren onafhankelijke schouwrapporten van de openbare ruimte	4	2022 e.v.
9.	Harmoniseren van verordeningen en regelingen:		
	a. Bomenbeleid		2022
	b. Snippergroenbeleid		2022
	c. Hondenbeleid		2023
	d. Groenbeleid / Groenvisie		2023
	e. Ecologiebeleid / Ecologische structuurvisie		2023
	f. Beeldkwaliteitsniveaus openbare ruimte		2023
	g. Speelruimtebeleidsplan		2023
	h. Strategisch kader beheer		2023
	i. Beleidsplan OVL en VRI		2023
	j. Omgevingsvisie 2.0		2023
	k. Verordening gemeentelijke begraafplaatsen		2023

Programma 6 - Sociaal Domein

In de samenleving zien we tegenstellingen en kansenongelijkheid tussen armere en rijkere mensen, tussen theoretisch en praktisch opgeleiden, tussen allochtonen en autochtonen en tussen werkenden en werkzoekenden. De komende jaren verdubbelt in Dijk en Waard door de sterke vergrijzing het aantal ouderen, hierdoor zal ook het aantal mantelzorgers en de belasting van de mantelzorger toenemen. Ook maken inwoners zich zorgen om stijgende kosten van het levensonderhoud, zoals de gezondheidszorg, energie en woningen. Hierdoor zien wij dat het aantal kwetsbare inwoners die het (nog) niet op eigen kracht redden dreigt toe te nemen.

We zorgen voor een sterke sociale basis. Waar tegenstellingen kleiner worden en we met een vitale samenleving de zorg op termijn effectief en betaalbaar houden voor iedereen. Een gemeente waarin iedereen mee kan doen en zich kan ontwikkelen. Het college doet voorstellen om kwetsbare inwoners te helpen en de eigen kracht en samenredzaamheid van anderen te versterken waardoor langer thuis blijven wonen met zorg nabij mogelijk is. De visie sociaal domein is ons kompas op basis waarvan we stapsgewijs integraal uitvoering geven aan de meerjarige opgave, met aandacht voor ontschotting en verkokering.

Het college staat voor (maatschappelijk effect)
In Dijk en Waard doet iedereen mee. Ieder inwoner krijgt de kans om zich te ontwikkelen op een manier die voor hem of haar zinvol is. Daarom zetten we in op een gezonde en veilige leefomgeving voor jong en oud. Inwoners dragen naar eigen kunnen bij aan de maatschappij en zijn er voor elkaar. Dijk en Waard is een vitale samenleving, waarin de inwoners zo lang mogelijk op eigen kracht en met behulp van hun netwerk problemen kunnen oplossen. We versterken buurten en wijken om samenredzaam te zijn, zodat inwoners langer elkaar kunnen ondersteunen. Ook versterken we algemene voorzieningen, preventief, dichtbij en laagdrempelig, zodat de inwoners langer zonder tussenkomst van de gemeente zelfredzaam blijven. Als een inwoner het op eigen kracht, het netwerk en algemeen toegankelijke voorzieningen echt niet zelf redt, ondersteunen we samen met maatschappelijk partners de inwoner met een passende oplossing. In Dijk en Waard willen we de zorg en ondersteuning beheersbaar en toegankelijk houden.

Doelstellingen en meetlatten

	Doelstellingen	*Meetlatten*
1.	Alle inwoners van Dijk en Waard zorgen zoveel mogelijk voor zichzelf en voor elkaar	a. Het gebruik van de Wmo en jeugdhulpvoorzieningen b. Het aantal inwoners met een bijstandsuitkering c. Het aantal vrijwilligers en mantelzorgers d. De wijkscans e. Het behalen van doelstellingen uit het uitvoeringsprogramma Dementie Vriendelijke Gemeente
2.	Alle inwoners zijn zelfredzaam	a. Het aantal bijstandsuitkeringen (monitor Zaffier) b. Schuldhulpverlening (monitor Zaffier) c. Beroep op bijzondere bijstand (monitor Zaffier) d. Uitkomsten tweejaarlijkse armoedemonitor en inkomenseffectrapportage
3.	Er is een vangnet als het sociale netwerk (even) niet toereikend is. Wanneer dat vangnet nodig is, is er	a. Meting kwaliteit dienstverlening b. Gemiddeld cliënttarief c. Cliëntervaringsonderzoeken (continue meting

	betaalbare en bereikbare zorg en ondersteuning zo dichtbij mogelijk. Ondersteuning is gericht op (het realiseren van) basisvoorwaarden: werk of zinvolle dagbesteding, onderkomen, financiën op orde (onder andere door schuldhulpverlening) en een sociaal netwerk	nieuwe stijl) d. Het aantal plekken voor respijtzorg
4.	Zoveel mogelijk sturing op en beheersing van de kosten door actueel inzicht in het effect van de beheersmaatregelen en beter contractmanagement	De opbrengsten van de beheersmaatregelen
5.	Gemeentelijke inkomsten voor het sociaal domein worden zo efficiënt mogelijk ingezet	a. Begroting en jaarrekening (waarin nadere duiding wordt gegeven hoe de inkomsten zich verhouden tot de uitgaven) a. Cijfers over het verloop van de duur van zorg/hulp in combinatie met uitstroom
6.	Geen enkele jongere uit Dijk en Waard in gesloten verblijf (doelstelling is 2030)	Aantal jeugdhulpcliënten in gesloten verblijf

Het college zet in op

	Acties	*T.b.v. doelstelling(en)*	*Wanneer*
1.	Het stimuleren van de betrokkenheid en initiatieven van inwoners	1	2022 e.v.
2.	Het versterken van de sociale basisinfrastructuur	1, 2 en 3	2022 e.v.
3.	Implementatie woonzorgvisie (zie programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing)	1, 2 en 3	2023 e.v.
4.	Inzicht in effecten van de coronapandemie	1, 2, 3, 4 en 5	2022 e.v.
5.	Operationele start Zaffier die de overgedragen taken op terrein van participatie, minimabeleid, schuldhulpverlening en inburgering uitvoert	1, 2, 3 en 5	2022 e.v.
6.	Nieuw armoedebeleid waarin minimabeleid en schuldhulpverlening in samenhang worden uitgevoerd, uitgaande van preventie en vroegsignalering, met bijzondere aandacht voor kansen voor kinderen	1, 2, 3 en 5	2022 e.v.
7.	Regionale samenwerking op Jeugd, Wmo en Passend onderwijs	1, 3, 4, 5 en 6	2022 e.v.

8.	Implementatie van de visie sociaal domein	1 t/m 6	2022 e.v.
9.	Strategisch partnerschap met samenwerkingspartners	1 t/m 6	2022 e.v.
10.	Preventie en vroegtijdig signaleren (ook door effectieve samenwerking met andere taakvelden als sport, cultuur en onderwijs)	1, 2, 3, 4 en 5	2022 e.v.
11.	Toekomstbestendige en (langdurig) bereikbare zorg dichtbij, waardoor inwoners zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen	3	2022 e.v.
12.	Continue meting van de dienstverlening aan inwoners	3	2022 e.v.
13.	Realisatie taakstelling huisvesting statushouders en kwetsbare doelgroepen (zie programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing)	3	2022 e.v.
14.	Aansluiting op de alliantie steunpunt ‘Veilig financieel ouder worden’	3	2022 e.v.
15.	Lobby bij het rijk voor voldoende middelen	4	2022 e.v.
16.	Harmoniseren van verordeningen en regelingen:		
	a. Subsidiebeleid: deelsubsidieverordeningen sociaal domein		2023
	b. Verordening leerlingenvervoer		2022
	c. Verordening sociaal-medische indicatie kinderopvang		2022
	d. Verordening maatschappelijke ondersteuning		2023
	e. Verordening jeugdhulp		2023
	f. Verordening inrichting antidiscriminatievoorziening		2022
	g. Verordening tegemoetkoming kosten peuter- en kinderopvang		2022
	h. Beleidskader armoedebeleid en schuldhulpverlening		2022
	i. Mantelzorgcompliment		2023

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu

Het programma Volksgezondheid en Milieu bevat van origine de taken die de gemeente uitvoert op basis van diverse wetten zoals de Wet milieubeheer, Wet geluidhinder, Wet bodembescherming en de daaruit voortvloeiende besluiten.

De belangrijkste ambities in dit programma vloeien echter voort uit het landelijke Klimaatakkoord en de gemeentelijke ambities op het gebied van duurzaamheid. Belangrijke pijlers binnen het thema duurzaamheid zijn de energietransitie, warmtetransitie en klimaatadaptatie. De gemeente heeft de doelstelling om CO2-neutraal te worden.

Ontwikkelingen in de beschikbaarheid van fossiele brandstoffen en grondstoffen zorgen ervoor dat het belangrijk is om onze energievoorziening te verduurzamen. De overstap naar duurzame energie zorgt voor een verminderde afhankelijkheid van gas en daarbij draagt het bij aan een gezonde leefomgeving, meer wooncomfort en een lagere energierekening. We zullen gezien de hoge kosten steeds moeten afwegen wat haalbaar is. Betaalbaarheid en draagvlak zijn cruciaal.

Energiebesparing is de eerste stap. Wat we niet verbruiken hoeven we ook niet op te wekken. Omdat de gevolgen van klimaatverandering nu al merkbaar zijn, passen we ons aan om het risico op wateroverlast, watertekort en hittestress in Dijk en Waard te verkleinen. Ook bieden de energietransitie en klimaatadaptatie ruimte voor werkgelegenheid en nieuwe opleidingen.

Het college staat voor (maatschappelijk effect)
Dijk en Waard draagt bij aan de landelijk afgesproken klimaatdoelstellingen. We zijn een CO2-neutrale, klimaatrobuuste, circulaire en biodiverse gemeente[1].

Doelstellingen en meetlat

	Doelstellingen	*Meetlatten*
1.	Dijk en Waard is een CO2-neutrale gemeente (doelstelling is 2030 – 2035)	a. Energiegebruik van bedrijven en woningen b. Percentage woningeigenaren dat meedoet aan energiebesparende projecten in wijken c. De hoeveelheid opgewekte hernieuwbare energie d. Het aantal wijkuitvoeringsplannen uitgevoerd op basis van de Transitievisie Warmte e. Het behalen van het certificaat CO2-prestatieladder
2.	Dijk en Waard is klimaatrobuust	De hoeveelheid inwoners die meedoet aan klimaatadaptatieprojecten (bijv. tegelwippen)
3.	In Dijk en Waard is het afvalhergebruikpercentage gelijk aan de landelijke richtlijn	Hergebruikpercentage (gekoppeld aan richtlijnen vanuit VANG die uitgaan van de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen waarin is vereist dat in 2025 minimaal 55% van het stedelijk afval gerecycled wordt)[2]

[1] Hier wordt ook aandacht aan besteed in programma 5 Sport, cultuur, recreatie, openbare ruimte.
[2] Totdat deze nieuwe meetlat gereed is (naar verwachting in 2023), wordt met het afvalscheidingspercentage gewerkt (75% is landelijke richtlijn).

Het college zet in op

	Acties	*T.b.v. doelstelling(en)*	*Wanneer*
1.	Het verduurzamen van bedrijventerreinen en het Alton-gebied	1	2022 e.v.
2.	Uitvoering van RES 1.0 en vaststelling van RES 2.0	1	2022 e.v.
3.	Uitvoeren van het nog vast te stellen uitvoeringsprogramma behorende bij de roadmap CO2-neutraal Dijk en Waard	1	2023 e.v.
4.	Uitvoeren van de warmtetransitie visies Langedijk en Heerhugowaard	1	2023 e.v.
5.	Inventarisatie van projecten en initiatieven op het gebied van circulaire economie	1	2023 e.v.
6.	Het stimuleren van lokale energiecoöperaties voor het opwekken van duurzame elektriciteit	1	2024
7.	Bewustzijn van inwoners vergroten en het stimuleren van verduurzaming	1, 2 en 3	2022 e.v.
8.	Uitvoeren beleidsprogramma klimaatadaptatie 2021-2026	2	2023 e.v.
9.	Uitvoering geven aan de Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda regio Alkmaar	2	2023 e.v.
10.	We maken werk met werk: project- en gebiedsontwikkelingen en openbare ruimte wordt klimaatbestendig ontworpen en ingericht	2	2022 e.v.
11.	Het harmoniseren van het inzamelbeleid, waar bij het omgekeerd inzamelen zoals opgenomen in het afvalplan van de voormalige gemeente Langedijk als blauwdruk en vertrekpunt wordt genomen	3	2022 e.v.
12.	Harmoniseren van verordeningen en regelingen: a. Afvalstoffenverordening b. Zonneveldenkader c. Warmtetransitievisies d. Beleidsprogramma klimaatadaptatie e. Antennebeleid		 2023 2023 2023 2023 2023

Programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Iedereen die dat wil zou in Dijk en Waard een passende woning moeten kunnen vinden. Dat lukt nu nog niet voor iedereen. Daarom wordt er veel gebouwd. We willen voor 2030 in Dijk en Waard 10.000 nieuwe woningen mogelijk maken. Voor elke portemonnee, met extra aandacht voor sociale huur- en koopwoningen. Deze ambitie zien we in samenhang met andere complexe opgaven, zoals de energietransitie en klimaatadaptatie, en voorzieningen die horen bij een groeiend aantal inwoners. Je bouwt niet alleen woningen, je bouwt een omgeving.

Het college staat voor (maatschappelijk effect)
In Dijk en Waard wonen en werken inwoners met plezier in een passende woning en koesteren zij de verscheidenheid en hun leefomgeving (voor de leefomgeving is aandacht in andere programma's).

Doelstellingen en meetlatten

	Doelstellingen	*Meetlatten*
1.	Er zijn voldoende woningen voor alle doelgroepen	a. Bij nieuwbouw is uitgangspunt dat een belangrijk deel (leidraad 30 procent) in de categorieën betaalbare koop en/of lagere huur (categorieën 1 / 2) wordt gerealiseerd. Deze doelstelling geldt op gebiedsniveau b. Het aantal geclusterde, passende woningen voor mensen met een specifieke (zorg)behoefte c. Het afzetten van de daadwerkelijk opgeleverde woningen tegen de in 2020 geprognosticeerde woningbehoefte (onderzoek Companen) d. Het aantal gerealiseerde locaties met een vorm van flexwonen, gericht op de huisvesting van diverse bijzondere doelgroepen (statushouders, spoedzoekers, uitstromers zorg)

Het college zet in op

	Acties	*T.b.v. doelstelling(en)*	*Wanneer*
1.	Faciliteren van versnelling van de woningbouw	1	2022 e.v.
2.	Ondersteunen van starters en kwetsbare doelgroepen bij het vinden van passend onderdak	1	2022 e.v.
3.	Het stimuleren van het realiseren van flexibele woonconcepten	1	2022 e.v.
4.	Het voldoen aan de taakstelling huisvesting statushouders en vluchtelingen	1	2022 e.v.
5.	Het stimuleren van de bouw van voldoende woningen in de sociale sector (koop en	1	2022 e.v.

	huur)		
6.	Afspraak met lokale woningcorporaties voor het bouwen van minimaal 1.000 nieuwe sociale huurwoningen tot 2030; dit aantal wordt bijgesteld als nieuw woningbehoefteonderzoek daar aanleiding toe geeft	1	2022 e.v.
7.	Herijken Omgevingsvisie	1	2023
8.	Vaststellen van de nieuwe huisvestingsverordening met daarin de uitkomsten van het onderzoek of opkoopbescherming kan worden ingezet	1	2023
9.	Het updaten/herijken van het woningbehoefteonderzoek en woningbouwprogrammering, waarmee duidelijk wordt voor welke doelgroep(en) de gemeente extra inzet zou moeten plegen om in de vraag naar woonruimte te kunnen voorzien	1	2023
10.	Het ontwikkelen van een woningbouwmonitor	1	2023
11.	Onderzoek woonzorgbehoefte en opstellen woonzorgvisie, waaronder het realiseren van woonzorgclusters voor ouderen nabij voorzieningen	1	2022
12.	Harmoniseren van verordeningen en regelingen:		
	a. Procedureregeling planschadevergoeding		2022
	b. Nota Bovenwijkse kosten		2022
	c. Beleidsnotitie kangoeroewoningen Langedijk en Heerhugowaard 2021		2022
	d. Huisvestingsverordening		2023
	e. Beleidsregels urgenties		2023
	f. Beleidsregels doorstroomvoorrang		2023
	g. Grondprijsbeleid		2022/2023